

Asia: VN/12577/2024

Lausuntopyyntö luonnoksesta hallituksen esitykseksi eduskunnalle laiksi väylämaksulain muuttamisesta

Lausunnonantajan lausunto

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään

Satamaoperaattorit ry vastustaa lakiehdotusta väylämaksun puolittamisen lopettamisesta. Lakimuutos tulisi jättää säätämättä ja nykyisen väylämaksun puolituksen tulisi jatkua vuoteen 2027 asti, kuten on suunniteltu. Pitkällä tähtäimellä väylämaksusta tulisi pyrkiä eroon ja kattaa vesiväylien kulut veroilla, kuten muidenkin väylien kulut kustannetaan.

Väylämaksun puolitus otettiin alun perin käyttöön Suomen vientiteollisuuden kansainvälisen kilpailukyyn turvaamiseksi rikkidirektiivin aiheuttaman kustannusnousun vuoksi. Väylämaksun puolituksen tarkoitus oli silloin ja on ollut näihin päiviin asti parantaa Suomen kilpailukykyä ja saada Suomen kansantaloudelle taloudellista hyötyä. Sellaisia laskelmia ei ole tiedossamme, jotka olisivat muuttaneet tätä peruslähtökohtaa. Satamaoperaattorit ry pitää todennäköisenä, että väylämaksun puolitus aiheuttaisi Suomen kansantaloudelle kokonaisuutena arvostellen vientitulojen menetystä enemmän kuin väylämaksutuloja.

Kuten hallituksen esityksen luonnoksessakin todetaan, merenkulkuun on kohdistumassa samaan aikaan useita ympäristöperusteisia kustannuslisäyksiä. Väylämaksun korotus on tältäkin kannalta ajallisesti erittäin huono.

Äkillinen lain muutos aiheuttaisi myös mainehaittaa Suomen vakaalle lainsäädäntöympäristölle. Varustamot ovat tehneet pitkäaikaisia kuljetussopimuksia, joita nyt uhkaa muutamien kuukausien kuluttua realisoitua 100 prosentin suuruinen väylämaksun korotus. Tilannetta kärjistää se, että vain vuosi sitten väylämaksujen puolitusta päätettiin jatkua vuoteen 2027 saakka.

Väylämaksulainsäädännön yksityiskohdista haluamme vielä kiinnittää huomion muutamaan seikkaan:

- väylämaksulain 10 §:ää tulisi muuttaa niin, että satamakäyntien laskenta olisi aina 12 kuukautta eteenpäin ensimmäisestä käyntikerrasta laskettuna eikä kalenterivuosisiperusteisesti. Tämä mahdollistaisi alusten joustavamman tarjonnan Suomen ulkomaankaupan tarpeisiin.
- väylämaksujen tulisi olla varustamo- eikä aluskohtaisia, jotta varustamot voisivat joustavammin suunnitella reitityksiään
- valtion tulisi periä väylämaksut suoraan varustamoilta eikä ulkoistaa maksujen perintää satamatoimijoille.

Mutru Juha
Satamaoperaattorit ry